

Andra roten, tomt 45

Kvarteret Sidenvävaren

Elfte roten 1637–57v

Magasinsgatan 13

Första roten 1657h–70

Jöran Jacobsson Uttermarck

1670–75

Rätten vände sig den 10.12.1655 mot Jöran Uttermarck som för lån till *kapten Hans Lindsey* hade betingat sig 25% ränta om året. ”Sådant intresse strävar icke allenast mot all kristlig kärlek, Guds och världslig lag utan är ock en fast ohörlig ting, som ont exempel av sig giva kunna”

Vid underrätten den 24.11.1665 omtalades det, att ”Simon skomakare” efterträddes i äktenskapet av *Jöran Jacobsson Uttermarck*. Då var Jöran Uttermarck sedan den 13.9.1653 gift med den *Marta Jansson*, som den 17.1.1626 gifte sig med *Simon Janssen (Schultz) skomakare* i tyska församlingen. Denne Simon skomakare betalade hela tiden 1637–42 6 mantal i sjätte roten och flyttade sedan till nittonde roten 1643, där hans änka Martha eller Margareta Simons omtalas t.o.m. 1653.

Den 19.10.1666 frikändes tullnären *Gabriel Jönsson Duberg* från den skuld han enligt Jöran Uttermarcks fullmäktige *Daniel Pettersson* hade på sin sal svärfader *Per Björnssons* vägnar till Jöran Uttermarcks hustrus förre man Simon Schultz. Jöran Uttermarcks vittne *Hans Persson ifrån Kungälv* berättade, att han åtskilliga gånger såväl i sal Simon Schultz tid som också sedermera av änkan ”dock icke senare än för 18 år sedan” hade varit skickad till tullförvaltaren Duberg att kräva betalningen och då alltid fått till svar, att så snart drängarna kom tillstädes skulle betalningen följa. Rätten ansåg, att Jöran Uttermarck inte med ”grundade skäl” hade bbestyrkt sin fordran.

Det är icke känt, varför Jöran Uttermarck flyttade hit till Magasinsgatan från rote nitton. Tydligt var *Simon Simonsson Schultz* krav på sitt fäderne bundet i denna gård. ty den 3.3.1775??? besvarede sig Simon Simonsson över den skada som hans styvfader Jürgen Uttermarck hade tillfogat gården ”under ekeskogen på Magasinsgatan belägen”. Enligt vad *Benedicht Alers* och *Hans Hunck stenhuggare* vittnade om var taket otätt och spiltningen och annat uppbränt. Den 3.7.1773 omtalades, att skulten Anders Bengtsson hade varit hos Uttermarck sex veckor före påsk och tillsagt honom att utflytta sitt bagage och inrymma Simon Simonsson gården. Åtta dagar före påsk (som var vanliga fardagen vid påsk) beställde Simon Simonsson en kammare till Uttermarck hos Hans stenhuggare men den ville Uttermarck inte ta emot. Omsider när Uttermarck hade fått betalning för sin andel i gården, utflyttade han den 26 mars och lämnade Simon Simonsson nycklarna den 27 mars. – Uttermarck anklagade Simon Simonsson för att ha burit ut hans saker på gatan, så att delar av en järnugn och botten av en säng hade förkommit. Hustru *Clara Stenhuggares* intygade, att sängen och några gamla järnplåtar till en kakelugn bars ”för hennes dörr”.

Ombud för Jöran Uttermarck mot Simon Simonsson var den 1.7.1673 hans svåger *Edvard Bull* från Varberg. Det meddelades, att Jöran Uttermarck nu gästade stenhuggaren Hans Hunck.

Mäster Jacob Hinsch Urmakare

1679–81 Gustavi t.längd 1679–81

I magistratens arkiv (EII:5) finns en köpehandling, daterad 7.12.1678, vari Simon Simonsson Schultz och hans hustru till mästare Jacob Hinsch sålde gården på Magasinsgatan mellan Herr Petrus Neresius och Clas Jansson fiskares gård. (I mars 1678 omtalas ett urmakaren Hinschs gårdköp med *Casper Williamsson och Jöns Andersson i Högen*, ett köp som måste ha gått om intet. Enligt magistratsprotokollet 23.5.1692 var Jacob Hinsch urmakare cautionist åt *Peder Guttormsson* men betecknades som en fattig man av svaga villkor. Han avled av slag 1697 och begravdes 8 aug s.å. Sonen *Johan Hinsch Urmakare* står för gården 1698–1706 och hans änka *Brita Andersdotter* 1707–09. I bouppteckningen för Johan Hinsch (1706:400) uppges att han ägde hus på Magasinsgatan och syskonen *Lorens* (som var vaktmästare), *Emerentia* (gift 1702 med *Johan Olofsson Roth*) och *Anna Catharina Hinsch*. *Matthias Hinschs* resterande arv omnämnes.

Enligt Wilhelm Berg var det samma gård, som den 12.11.1706 uppbjöds av en *kaptan Reiser* för fordran och som av *Lars Nilsson Teller* hade sålts till *skomakaren Johan Loos* och på grund av naborätt uppbjöds av *organisten Henrik Sylvius* (se 2.44) vilkens anspråk förefaller att ha ogillats.

Skeppstimmermannen Anders Jansson

som betalade tomtöre 1710, bortbytte samma år gården ”mellan avlidne organisten Henrik Sylvi änka i söder och segelmakare Gregorius Beckman i norr” till

Åldermannen för grovsmedsämberet Fredrik Andreas Bolms,

död 1717. (se 1.56) *Änkan Elsa Månsdotter* (begr. Chr 25.3 1751), gifte 26.6.1720 om sig med *hovslagaremästare Jonas Björckman*.

Jungfru *Catharina Bolms*, begr. 17.2.1738, dotter till hovslagaren *Fredrik Andreas Bolms* och Elsa Månsdotter, blev den 7.8.1738 *hattmakaren Petter Dahls* (begr. 30.11.1739) andra hustru. *Catharina Bolms* och *Petter Dahl* hade döttrarna *Christina* (27.9.1748 gift med *klensmeden Detlof Bergström*, se 3.44) och *Elsa* (d.y.) som var yngst.

Detlof Bergström skrev 26.6.1751 (EIIb:67, 6.7.1751) om att hans omyndiga svägerska *Elsa Dahls* förmyndare *murmästare Samuel Rancke* kommit överens med honom om att utlösa honom ur hus och gård samt verktyg efterlämnade av hans hustrus mormoders avlidna *hovslagareänkan Elsa (Månsdotter) Björckman* bosatt 2.45, Sidenv. 1750, som köptes av *Rancke* 1752–55. Det rörde sig om sammanlagt 677 1/2 d smt. *Detlof Bergström* hade i två månader förgäves fordrat pengarna av *Rancke*, som hävdade att först måste alla sterbhusets infordringar samt gäld och skuld vara betalade.

Son till *Jonas Björckman* och *Elsa Månsdotter* var troligen den *hovslagare Lars Björckman* (burskap 28.5.1752), som 1752 svarade för gården.

1755 talar längderna om *murmästare Johan Samuel Ranckes* gård: ibm *vagnmakare Christian Emicht*. Den 27.12.1755 sålde *Johan Samuel Rancke* gården till

hovslagare Johan Friedrich Meijer

(född 1724, död 1785)

I köpet (uppbud 5.1.1761) ingick bl.a. en smedja och en verkstad med dess tillbehör. *Meier* titulerades av hovslagare- och smedjeämbetet den 20.12.1754 (EIIb:79) för ”hästebotaren och grovsmedsgesällen” när det anklagade honom för bönhasarbeten och begärde, att han och *källaremästare Johan Minten*, som mottagit hans arbeten skulle inkallas för magistraten. Enligt brev från

Johan Friedrich Meijer den 28.12.1754, alltså en vecka senare, i samma volym hade hovslagare-ämbetet avslagit hans ansökan om att få bli mästare, eftersom han ej hade papperen i ordning. Nu hade dessa anlänt: börsbrev av magistraten i Mollen i Tyskland, lärobrev från samma stad. Han hade rest och arbetat i nio år och varit gesäll i Hamburg.

Smedämbetet i Hamburg hade den 7.5.1754 utfärdat gesällpass för ”Johan Friedrich Meijer, 28 år gammal, bördig från Mollen, brunt hår, medelmåttig statur. hade arbetat i Hamburg 2½ år” (EIIb:77). De nuvarande fyra mästarna förslog ej enligt Meijer till att bestrida arbetet på kofferdiskeppen och stadens och garnisonens ansevärd antal hästar, varför man kallat honom hit. Johan Friedrich Meijer förstod sig någorlunda på att bota hästar och hade varit i Göteborg i över ett halvt år. Burskap fick Meijer 8.7.1757. Den 21.7.1766 begärde han inteckning i *kakelugnsmakare Wulffs* hus och gård på Drottninggatan för 1619 d 6 öre smt skuld. Säljuppbud Vallgatan – Korsgatan 11.3.1771.

Johan Friedrich Meijers änka *Margareta Helena Schröder* (1724–1799, vigsel Chr 7.9.1755) bodde först kvar (ibm 1786–90 Johan Friedrich Meijer d.y – observeras kan att en *skräddaregesäll Johan Friedrich Meijer* gifte sig i Chr med *Caisa Jernberg* den 9.7.1771)) Hovsmedens änka Margareta sålde 2.45 till

hovsmeden David Clementsson

(uppbud 2.5.1792) omtalad ännu 1802

1807 delades äganderätten till ödetomten mellan *handelsmannen Gustaf Nordblom* (uppbud 27.19.1806) och *klockaren J A Jonsson*.

Senare uppbud av 2.45

handl Matthias Lundgren	8.12.1806
handlaren Johan Lorén	9.9.1844
bagare J E Reuterfeldt	22.9.1845
bagare C A Sandgren	8.9.1852
handl L A Pettersson	1.12.1856
slaktare Olof Andersson	9.3.1857
handl J A Jansson	21.9.1857

Senare uppbud av 2.45 och 2.47

änkan Christina Jonssons barn	21.5.1821
skom Ehéser Liebman	3.7.1827
grossh J Wennerberg	30.5.1842
handl Johan Lorén	22.7.1844

Senare uppbud av 2.45 och 2.47–48

konditor Carsten Andreas Nissen den 7.10.1867